

V R T E C.

Izhaja
1. dná
vsacega
meseca
na celej
póli in
stoji za
vse leto
2 gl.
60 kr.,
za pol
leta 1 gl.
30 kr.
av. vr.

Naroč-
nina se
naprej
plačuje
in po-
šilja u-
redništ-
vu v
Ljubar-
jevih
ulicah
biš. št. 1
v Ljub-
ljani.

Časopis s podobami za slovensko mladino.

Štev. 10.

V Ljubljani 1. oktobra 1877.

Leto VII.

Otročje elegije.

2.

Po počitnicah.

Divni, preradostni čas počitnic mi rajski užitih!
Kaj li, zakaj si minól z naglostjo lepega sná? —
Iti mi v jéčo užé sedaj je, ko svet je še krasen,
Ko blagoslôve okrog vsiplje še mili nam Bog!
Drevje nagiblje do tál se, težko sadjem obloženo,
Grozdi na trsu zoré, ajda po medu dehti!
Čisto, kot ribje okó, nebó je in solnénato vedno,
Vzduh je premil in krepák: lepši od dneva je dán.
Nitke srebrne plovó po pisanem polji širocem,
Črédo po lokah užé in ob strniščih pasó.
S pólja po prosu zvené prijazni glasóvi v razórih:
„Pet pedi! pet pedi!“ zdaj tam prepelice pojó.
Ribíe pogreza skrbnó si mreže v potoček šumečí,
Da bi potegníl postrv bistro iz bistríh valóv.
Z gózda razléga se rog, razléga se lánjanje mnógo,
Pókanje pušek, za njím srečnega lovca zavrisk.
Drobno nabira suhljád pastírček, da vkuril bi ogenj,
S polja užé izkopán krasni je, ljubi korún!
Ogenj se vnéma, plamén svetál plapolá iz kurjáve,
Duh se razširja vonjív, k málici sladkej vabéč —
Ali gorjé! o gorjé! v dvorani tihotnej in pustej
Vbozec otožen tíčím, belim si vedno glavó,
Glávo, ki polna je še spomina, igèr in veselja,
Ki se vkloníti ne vé jarmu pretežkemu zdaj! —

Vrni zatörej se čas počitnic mi rajski užitiñ,
 Ti, ki si meni minöl z náglöstjo lepega snä!
 Vrni se zópet skoräj s čaröbo mi neizrečeno,
 Ali od žalostí jaz in hrepenünja umrëm!

Lujiza Perjakova.

Otroci! učite se pridno v mladosti.

Ivan, sin bogatega očeta, in Tomaž, sin siromaškega rokodelca, hodila sta skupaj v domačo ljudsko šolo.

Ivan je bil svojeglaven ter se nij hotel učiti. Gospod učitelj so ga večkrat opominjevali in mu rekli: „Ivan, Ivan, — leta tvoje mladosti potekó in tí se ne bodeš nič naučil, sram te bode v starosti, ker ne bodeš nič znal.“ Ali Ivan si je vse drugače mislil. Rekel je večkrat svojim tovarišem: „čimú se mi je treba učiti in s knjigami glavo lomiti? Moj oče so bogati in gotovo mi toliko premoženja zapusté, da bodem imel jesti in piti, a družega ne potrebujem. Da bi le užé skoraj bil sam svoj gospodar!“

Tako se je Ivan zanašal na očetovo premoženje in se nij hotel poprijeti nobenega nauka. Pozneje je še to pozabil, kar se je bil naučil poprej.

A Tomaž je bil ves drugačen deček. On se nij mogel zanašati na bogastvo, ker je njegov oče komaj toliko zaslužil, da je hranil sebe in svoje družino. Zato se je Tomaž pridno učil v mladosti. Vse leto niti jedenkrat nij izostal iz šole. Pri javnem izpraševanju konec šolskega leta se je s svojimi odgovori tako prikupil nekemu trgovcu, da ga ta s privoljenjem njegovega očeta takoj vzame k sebi v trgovski nauk. Kdo je bil zdaj srečnejši od našega Tomaža!

V trgovčevaj hiši je bil Tomaž ravno tako priden in dober, kakor poprej, ko je bil še domá. Trgovcu je bilo to zeló všeč, zatorej ga da učiti laškega in francoskega jezika. In kmalu je znal Tomaž v treh jezicih prav dobro in gladko govoriti. Dokončavši svoja dnevna opravila, vselej je čital zvečer koristne in poučne knjige, iz katerih se je naučil mnogo lepega in koristnega. Kdor koli je Tomaža poznal, vsak je rekel, da mu ga nij blizu enacega.

Tako je Tomaž v hiši bogatega trgovca postal kmalu trgovski pomagač. Necega dne ga pošlje gospodar v silno važnem trgovskem opravilu na Angležko. Tomaž je vse, kar mu je bilo naročenega, tako srečno in ugodno opravil, da mu gospodar štiri tisoč goldinarjev izplača kot darilo za njegov trud.

Za nekaj časa je Tomaž začel užé trgovati na svojo roko.

A kaj je delal Ivan? On je hodil na lov, zahajal je v krème in gostilnice, ter mu je največje veselje bilo, kadar je v nazočnosti ljudi jezdil svojega konja. — Po očetovej smrti je podedoval zares lepo premoženje, ali kaj koristi človeku premoženje, ako ne zna ž njim ravnati, kakor je treba? Pozidal je veliko tovarno, ki ga je stala mnogo novcev in tako se je v kratkem zakopal v velike dolgove. Naposled izgubi tovarno in velik del svejega premoženja. A to še nij vse. Začela se je vojska. Sovražniki prideró v njegov kraj in mu odnesó še to, kar je ostalo njegovej zapravljivosti.

Zdaj je bil Ivan siromak. Rad bi bil delal dolgove, a nihée mu nij hotel dajati na upanje. Delati nij znal, naučil se nij v madosti nič, kaj naj

siromak začne zdaj? Kakor megla brez vetra se je klatil po ulicah. Večkrat nij imel niti skorjice kruha, da bi si bil glad utolažil. — Ponujal se je trgovcem za pisarja, ali nihče nij maral zanj, ker je vsak znal, da ne zna nič. Naposled nevarno zbolí. Odnegli so ga v bólnico, kjer je večkrat zdihoval: „oh, zakaj se nijsem učil v mladosti?! Zakaj nijsem poslušal dobrih naukov svojega očeta in učiteljev!? Zdaj vidim, da človek nikoli ne sme zaupati novcem in premoženju. Novci se izgubé, premoženje propade, a samo tega, kar znamo, nam nihče ne more vzeti.“

Bilo je v jeseni ístega leta, da spravi sušica nesrečnega Ivana v rani grob.

Tudi Tomažu je vojska dosti nesreče naredila. Tudi njemu so sovražniki pobrali novce in blago, a vzeti mu nijso mogli njegovega — znanja.

Ponudil se je svojemu prejšnjemu gospodarju v službo, ki ga je takój sprejel z največjim veseljem. Zdaj se mu je zopet dobro godilo, kakor da bi vojske niti ne bilo.

Po gospodarjevej smrti je dobil Tomaž lep delež njegovega imetka. Bil je zdaj skoraj najpremožnejši človek v njegovem kraju.

A zdaj mi povejte otroci, bi li bil Tomaž kedaj tako srečen v svojem življenji, ako bi se ne bil užé v zgodnej mladosti pridno učil, in bi ne bil ubogal svojih učiteljev, ki so ga le k dobremu napeljevali?

Ako hočeš srečen biti,
Zgodaj moraš se učiti.

T.

Bodi priljuden in lepoveden.

Mirko je bil jedva šest let star, a zeló ljubeznjiv in dober deček. Kamor koli je prišel, povsod so ga radi imeli, in ko je odhajal, prosili so ga povsod, da naj kmalu zopet pride.

Kaj ne, to je lepo za mladega otroka? Ali kako to, da so ljudje Mirčka tako radi imeli?

Da, to je bilo čisto naravno. Imeli so ga radi zato, ker je bil tako priljuden in ponižen. Če je kam prišel, vselej je rahlo potrkal na vrata, kakor se spodobi. Kadar je vrata odprl, imel je že svoj klobuček v roki, in v hišo stopivši pozdravil je prijazno, rekoč: „dobro jutro!“ ali „dober dan!“

V sobo stopivši, ostal je pri vratih, dokler se mu nij reklo, da naj bliže pristopi. Kadar ga je kdo vprašal: „kako si Mirko?“ odgovoril je vselej prijazno: „hvala, anti vidite, da mi je dobro!“ Če ga je kdo vprašal po zdravji njegovih staršev, odgovoril je: „hvala, moji starši so zdravi!“ Na vprašanje, če želi kako hruško ali jabolko, rekel je: „prosim, ako ste tako dobri?“ Če mu je kdo pokazal kako podobo, igračo ali kaj tacega, rekel je: „dovolite, da tudi jaz to stvar v roko vzamem!“ Za vse, kar se mu je dalo, zahvalil se je prav prijazno. Kadar so drugi otroci svoje igrače prinesli, da bi se skupaj igrali, nikoli se nij česa dotaknil, predno nij vprašal, je-li sme tudi on to ali óno stvar v roke prijeti. Zaradi njegovega lepega vedénja so se vsi otroci ž njim radi igrali.

Necega dne mu oče dadó pismo, da je odnese grajskemu gospodu. Da-si je bil Mirko danes prvič pri grajskem gospodu, dopadel se je vsem tako, da ga prosijo, naj ostane še nekoliko časa v gradu.

Grajski gospod je imel v sobi lepega skorca, ki je znal nekatere besede prav lepo in razločno izgovarjati.

„Ker si tako priljuden in ljubeznjiv deček,“ reče gospod, „zatoraj ti hočem nekaj pokazati, kar te bode gotovo razveselilo.“

„Prosim, ako ste tako prijazni!“ odgovori Mirko, ter gre z gospodom v stransko sobo, v katerej je bil lepi ptič skorec. Gospod je začel skorca izpraševati in skorec je na vse lepo in razločno odgovarjal. Oj, to je bilo veselje za Mirčka! Tako lepega in učenega ptiča nij še nikoli videl. Od veselja je ploskal z rokama in nij se mogel dosti načuditi umetelnosti krotkega skorca.

A kmalu je bilo Mirčkovo veselje pri kraji. Spomnil se je namreč, da mu je treba iti domov, ker so mu oče rekli, da naj dolgo ne izostane. „Lepo se vam zahvalim, da ste mi skorca pokazali,“ reče grajskemu gospodu ter se poslovil.

„Nu, pa kmalu zopet pridi,“ reče mu prijazni graščak roko mu podavši. „Ako mi dovolite, pridem takoj jutri; prosil bodem tudi starše, da mi privolijo,“ reče Mirko graščaku roko mu poljubivši.

„Veselilo me bode, dragi Mirko! Le pridi!“

Mirko pride takoj drugi dan zopet v graščino, da bi videl lepega skorca, ki se mu je tako zelo dopadel. Da-si Mirko niti besedice nij znil o tem, vendar je grajski gospod kmalu spoznal, da si deček ničesar bolj ne želi imeti, nego njegovega skorca.

Ker je bil grajski gospod velik prijatelj Mirkovega očeta, povedó Mirkov oče necega dne svojemu prijatelju, da si Mirko nobene stvari tako ne želi, kakor lepega skorca.

In glej! Na svoj god dobi Mirko lepega skorca v zalej kletki od grajskega gospoda za vezilo. Večjega veselja bi mu gospod pač ne bil mogel narediti.

Ako bi Mirko ne bil tako priljuden in lepoveden deček, gotovo bi mu grajski gospod skorca še pokazal ne bil, toliko manj, da bi mu ga bil daroval.

Poslovenil Tone Brezovnik.

Sirota.

Déte mило
Pogleknilo
Žalostno je na zakôp;
Solze lile
In močile
Bridke so zeleni grob.

„Ljuba mati!
Oča zlati!
Čujta, kličem vas glasno.
Na vsem svéti,
Sam živéti,
Oh, kakó je to strašno!“

Déte málo
Vzdihoválo,
Lílo je zastónj solzé:
Kar je v jamí,
To ne vzdrámi
Spet do sódnjega se dné.

Lovro Praprotnik.

Franjo Krežma.

Slika, ki jo imate pred soboj, kaže vam mladega hrvatskega umetnika na goslih, čegar imé sloví dandanes užé malo ne po vsej Evropi. Franjo Krežma se je porodil v Oseku 2. sept. 1862. leta. Ker so se njegovi starši kmalu po njegovem rojstvu preselili v Zagreb, začel se je mladi Krežma, takrat komaj 6 let star, užé učiti na gosli. Kmalu se pokaže v njem tako velika nadarjenost za igranje na gosli, da je užé kot šestletni deček javno igral pred občinstvom na vsestransko zadovoljnost. Bilo je 1871. leta, da stopi bistroumni mladenič v dunajski konservatorij, t. j. glasbeni závod, v katerega se za glasbo sposobni mladeniči sprejemajo, da se izobrazujejo v godbi. V tem zavodu se je mladi Krežma tako pridno učil, da je prejel vsacega leta pri izpitu prvo

darilo in zlato svetinjo; a ob koncu njegovega štiriletnega izobraževanja so mu dali spričalo umetniške zrelosti. Tako je Fr. Krežma, jedva 13 let star, stopil užé kot mladi hrvatski umetnik v javnost, ter si je prikupil srce vsacega, kdor ga je le jedenkrat slišal na njegove gosli. A Krežma se človeku prikupuje tudi s svojo plemenito postavo. Lica je bledega in ponosnega, a oči in lasé ima črne. Oblečen je navadno v hrvatsko narodno obleko od črnega žameta. Posebno se odlikuje s svojim prijaznim, lepim in ljubeznjivim obnašanjem.

Krežma igra z nenavadno izurjenostjo vsako tudi najtežjo muzikalčno skladbo na svojih izvrstnih goslih, ter izpeljuje svojim strunam tako čarobne in milo doneče glasove, da segajo vsacemu poslušalcu globoko v srce in dušo.

Vrhu tega ima še to posebno lepo sposobnost, da gode z nekim pravim čuvstvom tako nežno, čisto in dovršeno, kar se le od starejših umetnikov pričakovati more.

Njegova sestra Anica, še mlada in nežna gospodična, ki se je tudi v dunajskem konservatoriji učila na glasovir igrati, spremlja svojega brata na glasovir tako umno in spretno, da se človek ne more dosti načuditi urnosti in gibčnosti njenih zalih prstov na roki.

Brat in sestra, povrnivša se iz Dunaja, podala sta se na umetniško potovanje po Evropi. Ko sta stopila najpred v svojem rodnem mestu Oseku, potem v Zagrebu, Ljubljani in Trstu z veliko slavo pred občinstvo, podala sta se v Italijo. Tu sta po vseh večjih mestih na veliko pohvalo občinstva dajala večerne zabave (koncerte), in povsod so mladega hrvatskega umetnika pozdravljali z velikim navdušenjem. Nu največjo slavo je doživel Franjo Krežma v Rimu, kjer je našel prvega sina in največjega dobrotnika hrvatskega naroda, škofa Strossmajera, — kateri slovi zaradi svojega uma, plemenitega srca in obče znane darežljivosti ne samo po vsej Hrvatskeji, nego tudi pri nas Slovencih in Italijanih kot jeden najslavnějšíh mož današnje dōbe. Franjo Krežma je s svojim igranjem na goslih Italijane tako očaral, da so mu dali častno imé: „kralj na goslih.“ Ali v Rimu ga zadene huda nesreča; obolel je na smrt, in ko bi ne bilo njegovega očeta pri roki in ljudomilega škofa Strossmajera, ki je s pravo očetovsko ljubeznijo skrbel za njegovo zdravje, morda bi zdaj užé ne bilo več mladega umetnika med nami. Najiminitnejše ruske, poljske in laške rodovine so se zelo razveselile, čuvši preveselo novico, da je mladi Krežma zopet ozdravel. Tudi po naših slovenskih časopisih se je razglasila ta vesela vest o Krežmovem zdravlju. Vračajočega se v svojo domovino, pričakovali so ga povsod z velikim navdušenjem ter so ga obsuli s cvetjem in obdarovali z dragocenimi darovi, posebno v Trstu in na Reki. Tako se je mladi umetnik s svojega prvega umetniškega potovanja srečno povrnil v beli Zagreb, pridobivši si lavorov venec — venec slave pri vseh pravih ljubiteljih umetniške godbe.

A tudi letos je slavni umetnik Krežma napravil v ljubljanskej čitalnici s podporo svoje sestre Anice velik koncert, ki se je 20. julija sijajno vršil. Bilo je ta večer toliko izbranega občinstva v čitalniškej dvorani, kakor se ga le malo kedaj nahaja. Vsak pravi prijatelj godbe se je podvizal, da pride in čuje óne čarobne glasove, ki je umeje le Krežma svojim goslam izvabiti. Buren in vsestranski pozdrav je Krežmi kazal, da so ga Slovenci z navdušenjem sprejeli ne le kot umetnika, nego tudi kot svojega dražega brata Hrvata.

A tebi, slovenska mladina, bodi Krežma v izpodbudo in posnemo, da si tudi ti v slavo in diko narodu slovenskemu, kakor je on svojemu narodu hrvatskemu.

Rihard Whittington.

Bogat trgovec v Londonu se usmili ubozega in zapuščenega dečka ter ga sprejme v svojo hišo. Ker je bil deček še premlad, da bi ga bil mogel

rabiti za kako delo, tekal je okoli hiše nabirajoč železne odpadke in drugo tako šaro. Kadar je mnogo tacega nabral, prinesel je vse to gospodu, ki mu je bil zaradi tega zelo prijazen, videč, da bode deček svoje dni varčen in delaven človek. Dal ga je v šolo. Necega dne se prigodi, da vratar, nesoč mlade mačke v vočo, sreča mladega Whittingtona, — tako je bil priimek ubozemu dečku. Deček si izprosi od vratarja jedno mačko, in gospod mu rad privoli, da si jo izredi. Nekaj mesecev pozneje je trgovec nakladal blago na ladijo, ki je imela pluti v daljno Indijo. Norčevaje se pravi trgovec dečku: „kaj pa ti, Rihard! ali nemaš ničesar, da bi poslal v Indijo na prodaj?“ „Izvemši mačke, neman ničesar,“ odgovori deček, „ali še dovolite, gospod, pošljem mačko po svetu.“ Pri teh besedah hiti po mačko, ki jo prinese in dene na ladijo k drugemu blagu. Ladija odpluje ter prijadra po nekoliko mesečnej vožnji srečno k bregovom dotlej neznanе dežele.

Pripoveduje se, da je vladar te dežele prišedše tujce k sebi pozval, nekatere izmed njih še celo povabil na kosilo. A obednici v in v celem kraljevem poslopju je bilo toliko miši, da so skoraj po jedéh skakale. Niti kralj niti gostje se jih niso mogli ubraniti. Nobeno sredstvo nij pomagalo; tem hitreje so se množile, čim več novcev je vladar obljuboval tistemu, ki bi je pokončal. Gostje pošljejo po mačko na ladijo, katera z velikim veseljem plane na mišji zárod. Kralj in njegovi dvorjani se temu zelo čudijo. V malo trenutkih nij bilo niti jedne miši več videti niti slišati v obédnici. Kralj s tem zelo zadovoljen, ponudi za mačko mnogo zlatá, kar se je, se vé da, prav rado sprejelo. Tako se je mačka, ki je bila na ladiji najslabejše blagó, najdraže prodala. Lehko si mislite, kako se je čudil Whittington, ko so mu prinesli lepe novce, ki so je iztržili za njegovo mačko. Ti noveci so postali podloga vsemu njegovemu premoženju, ki je čez nekaj let tako narastlo, da si je postavil v Londonu prekrasno poslopje, v katerem je bila pozneje borza. Londončani so ga v šali imenovali Mylord Kat, kar toliko pomeni kot Vaše blagorodje, gospod Muc, in njegovi potomci se po angleški še dandanes tako zovó.

I. V.

Srebrna žlica.

Martin Doleneč, pošten človek v priprostej kmetskej obleki, imel je to jedino željo, da bi se samo jedenkrat v svojem življenju najedel s srebrno žlico.

Prišedši necega dne v mesto, gre v prvo in najlepšo gostilnico, dobro vedoč, da tukaj gostje jedó s srebrnimi žlicami.

V gostilnici je bilo mnogo različnih ljudi v zelo lepih, srednjih, pa tudi, kakor se zna, v priprostih slabih sukňah. Zatorej se je tudi jedlo in pilo različno. Nekateri je bil zadovoljen z dvema, drugi s tremi jedili, a nekateri si je privoščil še celo po šest jedí.

Naš kmetič, Martin Doleneč, nij ravno maral za izvrstna jedila. On je bil srečen, da je danes jedel po gosposki, in kar mu je bilo še najbolj všeč, da lahko reče, da je vsaj jedenkrat v svojem življenju jedel s srebrno žlico.

Po kosilu si naš Martin privoščí tudi kozarec dobrega vina, ki ga veselo pije, ter neprestano gleda pred soboj ležečo, svetlo srebrno žlico.

Njemu nasproti pri drugej mizi je sedel človek, o katerem Martin nij vedel, ali spada med gospodo, ali med druge priproste ljudi. Bil je to človek srednje baže v zelenej še dosti čednej suknji in v primerno prostih hlačah.

Naš Martin Dolencec, ki je bil poštena kmeška duša, se zelo ustraši, vidéc, da njegov najbližnji sosed pri nasprotnaj mizi po kosilu srebrno žlico skrivaje v rokav potisne, ter se na vse strani plaho ozira, da li ga kdo vidi pri tem rokovnjaškem delu.

Marsikdo si misli, kadar kaj tacega zapazi: Ej, kaj to mene briga — pa vstane in otide, zadovoljen, da je le njemu vest čista in da mu nihče ne more očitati kaj hudega.

Ali naš Martin Dolencec, poštenjak z Ostregavrha, si je vse drugače mislil. „Le počakaj,“ reče sam pri sebi „le čakaj ti rokovnjač ti; kar ti lahko storiš, zakaj bi tudi jaz kaj tacega ne storil, ali jaz hočem storiti pošteno in te učiti pameti.“

Pokliče krčmarja in ga vpraša za račun. Ko vse pošteno plača, kar je zajedel in zapil, prime srebrno žlico ter jo na krčmarjeve oči potisne v svoj rokav.

Krčmar se mu nasmeje ter reče: „prijatelj, v najinem računu srebrne žlice nij, — srebrna žlica ostane tudi dalje še moja svojina. Ako ravno potrebujete žlice, dati vam hočem leseno, a srebrno potrebujem jutri za druge goste.“

Martin podá krčmarju žlico, ter mu reče: „to je bila le šala, ki sva jo naredila jaz in óni gospod, ki sedi tam pri onej mizi, ter ima tudi žlico v svojem rokavu.“

„Gospod, dajte krčmarju žlico nazaj,“ reče zdaj Martin, obrnívši se proti tujemu gospodu, „da ne bode mislil, da ste t a t.“

Ves bled potegne tuji gost srebrno žlico iz rokava, ter jo prisiljeno se smijoč poda krčmarju.

Nu, ta njegov posiljen smeh je trajal le malo časa, ker nazoči gostje resno planejo nanj, ter ga kakor tata poženó iz gostilnice.

Ali to še nij bilo vse. Zunaj pred vrati izroči krčmar gosposkega tatú žandarju, kateri ga odvede pred sodnijo, kjer mu je bilo odgovarjati za svoje sramotno delo.

Martina Dolencec z Ostregavrha pa so vsi gostje počastili kot vrlega poštenjaka ter so pili na njegovo zdravje; a krčmar prinese liter dobrega vina, katerega so vsi skupaj izpili, prijetno se zabavljajoč in smijoč, kako je priprost kmetič na tako zvít naćin izdal nesramnega tatú sodniji. (*„Djetinji Vrćić.“*)

Lákomi zajec.

(Basen.)

V gozdu bil je zajček mlád,
V zélnik je zahajal tát.
Drugi zajci ga svaré,
V kmetov zélnik naj ne gré.

Zajček misli si také:
Kaj bi li učil me kdo!
V kmetov zélnik spet hití,
Tam se z glávami gostí.

Ali pameten nij bíl,
Da je k zélniku zavíl:
Kmet je v grmu tićal skrit,
Ćakal zajca je srdít.

Puško sprózi, ustrelí,
Zajec milo zajecí,
Vskóči, zvrne se na tlá;
Kmet je pekel ga domá.

Čudne dogodbe v gozdu.

Nij še tega dolgo, da je deževalo, kakor da bi se bili oblaki utrkali. Smereke so si z glavami majajóč šepetale: „kdo bi si bil danes zjutraj mislil, da bomo imeli tako vreme!“ Dež je lil z drevja na grmovje, z grmovja na praprot, a s praproti so potekli mnogobrojni potočki, vršéč po kamenji in mahovji. Po póludne je še močnejše lilo in nastala je taka temá, da bi človek mislil, da je temna noč vso zemljo pokrila. Žaba rega, predno se je legla spat, pogledala je na vreme ter rekla svojej sosedi: „jutri bo deževalo in po tlej bomo imeli dolgo dež.“

Tako si je mislil tudi mravljinec, ki se je ravno na šetanje pripravljal. Pred póludne je bil v Jelenovcu na sejmu, kjer je prodajal jajca, ter je nesel polhen mošnjíček denarjev domóv. Za vsako stopínjo je vzdihnil in rekel: „obleka mi je užé vsa premočena, ravno tako tudi klobuk! O jaz siromak! ko bi bil vzel vsaj dežnik s soboj, ali pa, ko bi bil obul vsaj lesene coklje!“

V tem, ko je tako sam v sebi govoril, ugleda pred soboj vélikega gobana*) „Aha! to je za mene hiša“, vzdahne. „Tukaj ostanem, da prestane deževati. Kakor se mi dozdeva, tukaj nihče ne stanuje. — Toliko bolje za mene! Vse po svojej glavi si lahko uravnám!“ Kakor je rekel, tako je tudi storil. — Ravno ko se pripravi, da bi si iz črevljev vodo izlil, ugleda murna, ki nese goslí čez ramo.

„Smem li bliže do tebe,“ vpraša muren mravljinca.

„Pridi,“ odgovori mravljinec, „meni je vselej ljubo, kadar vidim kacega tovariša ali prijatelja blizu sebe.“ „Danes sem se užé dosti nagodel,“ nadaljuje muren, „in rad bi malo počinil. Pozno je užé, in kdo vé, ako je še kje kaka kréma odpрта!“

*) Goba ali gliva: veliki goban, jurij, vrganj; Herrenpilz.

Muren vzame gosli, in je obesi na steno, ter sede poleg mravljinca. Nekaj časa sedèč, zapazita, da pride nekdo s svetilnico v roci. Ko se jima približa, spoznata, da je to kresnica. „Prosim vaju,“ reče jima kresnica, „da mi dopustita tukaj prenočiti. Hotla sem obiskati strijca, ali zgrešila sem pravi pot in zdaj sirota ne vem ne na levo ne na desno.“ „Nama je prav ljubo, da prideš z lučjo, ter nama vsaj hišo razsvetiš, da ne bodeva v temi. Sedi tukaj k nama!“ Kresnica dene svetilnico na mizo ter sede. Svetloba kmalu privabi tudi četrtega gosta. Bil je to velik hrost (keber), ki stopi prav zarobljeno v hišo niti „dober večer“ želèč. „Ha! kakor vidim, prišel sem prav ugodno, ker tukaj je, ako me oči ne varajo, dobra krčma.“ To rekši sede, izvleče iz torbe brešno ter začne večerjati. Potlej si še napolni fajfo s tobakom, prosi kresnico, da bi mu dala malo ognja, ter začne kaditi prav po tursko. Dež je neprenehoma lil, bliskalo se je in gromelo. Za nekaj časa se sliši, da pride nekdo težko dihajoč. Bil je to siromak polž. „Tekel sem, da me jetra bolé. To-le pismo moram odnesti v bližnjo vas. Nu kam li morem v takej temi? A meni je še posebno težavno, ker moram tudi svojo hišo povsod s soboj nositi. Ako mi družba dovoli, malo bi rad počival tukaj pri vas, potlej se takój podam zopet dalje po železnici!“ Družbi je bilo všeč, da je dobila tako imenitnega gosta. Polž vzame svoje pletivo ter tako urno prebira s pletilnimi iglicami, da ga je veselje gledati. „Zakaj tukaj tako molčé sedimo, lahko bi si kaj lepega pripovedovali; jaz bi takoj sam začel, ako bi kaj znal,“ reče mravljinec. „Nu mi se lahko tudi drugače kratkočasimo. Evo ga murna! ki zna na gosli igrati. „On nam jedno zagode in mi bomo lepo plesali.“ Ta predlog je bil vsem po volji. Muren vzame gosli, stopi v sredo svojih tovarišev ter gode, a drugi začnó veselo skakati okoli njega. Samo polžu se nij hotelo plesati; sedel je in smijoč se gledal vesele tovariše. Za nekaj časa začnó tudi peti. Ali to njihovo veselje nij trajalo dolgo. Prišla je žaba, ki je pod velikim gobanom stanovala. Kadar je bilo lepo vreme, sedela je na strehi, a kadar je deževalo, stisnila se je pod gobo (glivo).

Otišla je bila, predno je začelo deževati, k svojej kumi žabi regači, ki je živela v bližnjem barji (močvirji). A pri dobri kavi se je ondu zamudila. Še le zvečera se privleče domóv. V levej roci je nesla veliko vrečo, a v desnej strašen dežnik. Ko čuje ropot, krič in petje v svojem stanovanji, stopi kar tihoma med vesele goste.

Hrost malo da ne pade od velicega strahú. Kresnica nij imela časa, da bi bila ugasnila luč. Murnu padejo gosli iz rok, a uboga mravlja se trese kakor šiba na vodi. Še celó polžu, ki se je vedno hrabrega delal, upadlo je srce. Nu on si brž pomaga; skrije se v svojo hišo, zapahne vrata in reče smijoč se: „zdaj pa naj pride, kdor koli hoče, do mene ne more!“ — A zdaj čujte, otroci, kako je začela žaba upiti, ko je ugledela nepovabljene goste. „Glej jih, glej! kako pridejo, kadar mene doma nij ter godejo, plešejo in razsajajo, kakor da bi moje stanovanje v najem vzeli,“ togoti se žaba in maha z rokama po hiši. „Tukaj nemam prostora za take potepuhe in vlačugarje. Takój se mi poberite izpred oči, pravim, če ne —.“

Nobeden si ne upa niti besedice izpregovoriti. Vsak pobere svoje stvari ter naglo otide. Mravljinec potrka polžu na vrata ter mu reče, da naj tudi on gre ž njimi. Prva je šla kresnica z lučjo v roci, za njo hrost, tretji je

šel mravljinec, potlej muren, a poslednji je bil polž. Hrost je ogladnil med potoma, ter je vedno popraševal, če je užé kaka krčma blizu; ali nihče mu nij dal odgovora. Za nekaj časa se muren nazaj ozré, ter vidi, da nij polža nikjer. Začnó mu klicati iz vsega grla: „polž — mož, podvizaj se, drugače zaostaneš! A bilo je vse zamán; polž jih ne čuje in oni gredó dalje. Užé je bilo pozno v noči, da najdejo pod korenino starega drevesa suh prostorček. Vso noč nijso spali, tako so se ustrašili ti junaki — veseljaki. Še dandanes se spominjajo one strašne noči, v katerej se jim je tako hudo godilo. — Tako mi je pripovedoval muren, a jaz sem povedal vam, in vi povédite zopet dalje, ako se vam poljubi.

M. K.

Zlodej in kovač.

(Ruska pripovedka.)

Živel je star kovač. Imel je šestoletnega, drznega in razumljivega sina. Otide kovač v cerkev, ustavi se pred strašno podobo sodnjega dné ter gleda: načrtan je bil vrag, ves črn, ter imel rogóva z repom vred. „Se, se! Kakšen li je!“ reče sam v sebi; „dam si tacega napisat na kovačnico“. Res najme živopisca ter velí kovačnici na duri stvoriti do zadnje dlake tacega hudiča, kakoršnega je videl na podobi sodnjega dné. Živopisec ga načrta. Kadar po sedàj starec pride v kovačnico, vselej pogleda vruga, rekoč: „dober dan, roják!“ Potem v vígnji zanéti ogenj ter se poprime dela.

Tako je kovač s hudičem živel deset let. Kar izbolí in umerje. Sin prevzame gospodarstvo in kovaštvo; samo zlodeja se mu nehče tako spoštovati, kakor ga je njega oča. Kadar zjutraj pride v kovačnico, nikdar se ne pozdravita. V kake sladke besede mesto vzame največje kládivo in ž njim zlodeja trikrat po glavi udari ter otide na delo. Vsako nedeljo in praznik mladi kovač hiti v cerkev, priporóčat se Bogu in vsem svetnikom božjim; a vrnivši se pljune vrugu v lice. Mine cela tri leta, in kovač nečistega duhovína vsako jutro pita ali s kládivom ali s pljuvánjem. Hudič trpí, trpí, dokler more. Slednjič ga mine potrpežljivost. „Prav se mi godí“, misli sam v sebi; „čemú se mu dajem psovati?“ Prevariti ga hočem ter mu kaj nahuditi. Prestvorí se zlodej v mladeniča ter pride h kovaču. „Dober dan, strije!“ „Bog daj!“ „Strije vzemite me v nauk! Ogljije vam bođem nosil ter meh gonil.“ Hudič stopi v nauk. Vadi se kovaškega dela mesec dnij, ter užé zna bolje, nego li nastavnik (mojster) sam. Česar gospodar ne more, to on zdela. Lepo ga je gledati! Kovač je toliko ž njim bil zadovoljen, da ne more bolje biti. Časih je zlodej bil sam v kovačnici, tolkel ter kovál in vse vodil. Tako je bilo, da je bil nastavnik nekam odšel z dómu. Vrag ugleda staro gospó, ki se je mimo vézla (peljala) ter pomolí glavo skozi duri in zakriči: „oj, gospóda! pojdite sem; tu najdete novo izumílo: stari ljudje se predelujejo in mladé.“ Gospá brzo stopi z voza, ide v kovačnico, in povpraša: „„ali je res? Ti li razumeješ toliko moč božjo?““ „Ne bode se mi treba stoprav denes učiti!“ odgovorí nečistec; „da bi ne znal, to vas ne bi sem klical.“ „„Koliko je li plačati?““ povpraša gospá. „Splazoma pet sto rubljev.“ „„Ná jih; premládi me!““ Vrag vzame novce a voznika pošlje v vas, rekoč: „prinesi mi dve vedri mleka.“ Starko s kleščami prime za noge, vrže jo v ogenj ter jo

sežge do čista; same kosti ostanó. Kadar pride mleko, vlije ga v korito, pobere vse koščice ter je poméče v mleko. Evo za tri minute se iz mleka prikaže gospa — živa, mlada in krasna! Gospá sede na voz ter se odvéze domóv. Kadar pride k možu, on jo debelo pogleda, a ne pozna svoje žene. „Kaj v me ziješ?“ reče žena. „Evo mlada sem in lepa, a ni moža nehčem imeti starega! Naglo mi pojdi h kovaču, da te prekuje in vspomladi; drugače te niti ne pogledam.“ Gospod — kaj hoče? — otide. V tem se kovač povrne domóv in stopi v kovačnico. Gleda in gleda, a delavca nikder nij; išče ga ter išče in povprašuje po njem. Ni duha ni sluha. Poprime se sam dela in maha s kládívom. Privéze se gospod in pride z gladkim potem v kovačnico. „Premládi me!“ reče. „Gospod, ali ste iz uma? Da bi li jaz vas premlájal? Kako li?“ „Nu, kakor veš in znaš!“ „Jaz ne znam tega.“ „Lažeš, lažnik! Kakor si prekóval mojo starko, prekúj tudi mene, ako hočeš, da bodem mogel živeti ž njo.“ „Jaz vaše gospé niti v óči nijsem videl.“ „Če tí ne, bil je tvoj pomočnik. Ako je on razumel, zvršiti delo, kako ga ne bi tí, star nastávník? Hitro se pripravi in poskusi!“ Kovač je bil prisiljen, gospoda premlajati. Voznika povpraša, kako je delal njegov pomagač, in potem reče: „bodi si, kakor hoče! Vse tako stvorim tudi jaz; ako bode sreča, to bode; ako je ne bode, ne bode je!“ Naglo sleče gospóda, prime ga s kleščami za nogi ter sune v ogenj, a potem goni meh, da se mož ves razpepelí. Pobere kostí, pomeče je v mleko ter čaka, in čaka, ali se skóraj prikaže iz njega mlad gospodič. Čaka uro, čaka dve, — nič nij! Pogleda v korito, a same kosti plavajo pô-njem, in tudi kostí osmojéne. Gospá zdaj slugo pošlje v kovačnico vprašat: bode li gospod skóraj gotov? Ubogi kovač odgovorí, da kaže, kakor bi gospod mislil še dolgo živeti. Kadar gospá zve, da je kovač moža samo sežgal a ne tudi premládlil, silno se raztegotí, skliče sluge ter ukaže, vleči kovača na véšala. Sluge otidó h kovaču, zgrabe ga ter zvežó in potírajó na véšala. Mahoma je doteče ist mladenič, kateri je poprej pri kovači služil za pomočnika, ter povpraša: „kam te ženó, gospodar?“ „Obésili bi me radi,“ odgovorí kovač, in vse pové, kako je bilo. „Nu, strije! zakolni se,“ reče zlodej, „da me uže k temu ne bodeš tolkel s kládívom, nego da me tako počestíš, kakor me je tvoj oča, a gospod bode takój živ in mlad.“ Kovač se zakolne, da odslej uže nikdar k temu ne vzdigne kládíva nanj, nego da ga hoče spodobno čestiti. Zdaj pomagač otide v kovačnico in skóraj se povrne s premlájénim gospodom. „Stojte!“ zakričí za slugami, „ne obešájte! Náte gospóda.“ Sluge kovača naglo razvežó ter spusté. Od tedaj je kovač prestal od pljuvanja v zlodeja in od bijénja s kládívom. Pomagač se je skríl in potem ga nij zopet videlo živo oko. A gospod in gospá sta jela dobro uživati veselje, in še zdaj živita, ako nijsta pomrla.

A. K.

Mravlji, krokar in lovec.

(Basen.)

Dve mravlji ste glodali jabolkov obrezek. Kar priletí krokar, ter požrè jedno izmed njiju. To je drugo zeló razžalilo in sklene maščevati se. Ko se krokar zopet dvigne v zrak, ustrelí ga lovec in ranjen pade na tla. To vidi mravlja. Urno steče na njega, ter ga jame prav neusmiljeno pikati,

ter spuščati svoj žgoči sok na njega. Krokar jo milo prosi: „o, ljuba mravlja, ne bodi vendar tako neusmiljena in pusti me vsaj umreti v miru.“ Ali ona mu odgovori: „krokar, ti si mi umoril mojo sestro, zato je treba, da te kaznujem.“ In zdaj ga pika še huje nego poprej. Krokar trpi in umira.

Zdaj se približa lovec, ki je ustrelil krokarja. Pobere ga, dene ga z mravljo vred v torbo, ter se napoti proti domu. Med potjo se posreči mravlji, da uide iz torbe. Leze in leze po lovčevej obleki, ter prileze naposled lovecu na roko. Lovec jo prime ter pravi: „oj ti nesramna mravlja, za to prederznost te je treba kaznovati.“ To rekši vrže jo ob tla, ter jo pohodi. To je bila kazen za njeno maščevanje.

Jos. Ciperle.

Priredopisno - natoroznansko polje.

Ptičji pajek.

V vročej južnej Ameriki živi pajek, kateremu so dali imé: ptičji pajek (*Vogelspinne*, *Mýgale avicularia*). Pravijo, da se hrani ob kolibrih, t. j. zelo majhenih pticah; od tod menda njegovo imé. Ptičji pajek ima preko 5 centimetrov dolgo telo, ki je vse obrasteno z dolgimi in gostimi kocinami. Živi v podzemeljskih luknjah in duplih, kjer si naredi iz bele pajčevine po ped dolgo cev, v kateri po ves dan sedi, ter še le zvečer zapusti svoje prebivališče, da si gre loviti raznih žuželk, ki so njegova poglavitna hrana. Često pričakuje pléna na vratih svojega prebivališča. Pričujoča slika vam

kaže, kako je ptičji pajek svoje dolge in s kaveljci oborožene noge na široko raztegnil, ter se plazi naravnost proti ptičjemu gnezdu, ki nij mnogo večje od

orehove lupine. Poleg gnezda stoji samec na straži v tem, ko je troje mladih kolibrijev pomolilo svoje glavice z gnezda, kakor da bi znali, kakšen sovražnik se jim približuje. Uboga mati leta okoli pajka, ali zamán vse njeno čivkanje; proti toliko močnemu sovražniku nij nobene obrambe in nobene pomoči. Pajek mirno dalje koraka, in ko do gnezda dospeje, pripravi se na dober in tečen zajutrek. S čvrstimi, kaveljčastimi čeljusti poprime gole ptičice, a iz ust mu teče neka strupena slina, katera najpred umori ubogo živalco, a potem njemu samemu služi v to, da laže golta in prebavlja. Slina ptičjega pajka je vsem manjšim živalim zelo hud strup; pravijo, da še celó od njega vgrizeni ljudjé otekó in dobé vročico. Nu Indijani se tega pajka nič ne bojé, otroci ga še celó privežejo na tenko vrvcó in ga vodijo po hiši. Pómneti vam je treba, da je ta pajek največji in večkrat tako velik, da ga človek komaj z roko pokrije.

Baker ali kotlovina.

Baker ima lepo rudečo barvo, česar vam nij treba pripovedovati, ker ga poznate vsi, ako vam povem, da so naši krajcarji in četrtaki od bakra. Polirani baker ima lepšo in svetlejšo barvo, kar lahko vidite na poliranih bakrenih kotlih, ki je izdeluje kotlar. Baker je trd in se topí le v velikej toploti. Pomešan z nekaterimi drugimi kovinami, dobi rumeno barvo, kakor to vidíte na mesingu ali medí. Mesing nij nič družega nego zmes od bakra in cinka. Rudečkast mesing se imenuje tompak. Njegova barva je podobna zlatú; zato se je užé marsikak nevednež opeharil, kupivši mesing za zlato. Zmleti tompak se rabi za ponarejeno zlátó barvo in za bronziranje. Mesing se mnogo bolj rabi nego čisti baker; iz mesinga se narejajo gumbi, okovi, različne posode, žica (drat), plôčevina, svečniki in mnogo drugih stvari.

Ako se baker zmeša s cinom, dobimo zmes, ki se jej pravi bron. Iz broná lijó zvonarji zvonove; kolikor boljše zna zvonar pomešati obe kovini, toliko čistejši glas imajo zvonovi. Tudi topove ali kanone lijó iz broná.

Srebro in zlató v novcih (denarjih) in v družih srebrnih in zlatih stvaréh nij nikoli čisto srebro in zlató, nego pomešano je z bakrom.

Pri bakrenih in mesingastih posodah je treba največje previdnosti. Ako pride na take posode kislina, naredi se zeleni volk na njih, ki je hud strup. Zaradi tega je treba, da so vse bakrene in medene posode pocinjene. Zelo nevarno je tedaj, ako se kuha ali kaj družega shranuje v takih posodah. Treba jih je večkrat na novo pociniti.

Tudi zelena in plava barva na lesenih igračah je večkrat pomešana z zelenim volkom, zato je strupena. Otroci, ki so nosili take igrače v usta in so je lizali, oboleli so užé večkrat nevarno, nekateri so še celó umrli. T.

Petrolej ali kameno olje.

Mnogi kraji naše zemlje so z neko oljnato tekočino napojeni. Ako se na takih krajih globoke jame izkopljejo v podobi naših vodnjakov, nabere se v globočini dosti take oljnate tekočine, ki se potlej lahko s kako posodo zajame in pobere,

Ta tekočina se z vodo ne dá pomešati, ter plava na vodi kakor olje; a to zaradi tega, ker je lahkejša od vode. Ako se ta oljnata tekočina prižgè, gorí z umazaním, sájovim plamenom, razširjajoč nek poseben, neprijeten duh. Plamen gorí z večjo ali manjšo rumeno ali rujavkasto svetlobo. To čudno oljnato tekočino imenujemo petrolej ali kameno olje.

Dandanes se tudi v našem cesarstvu pridobiva mnogo petroleja. Posebno pri Rablji na Koroškem, na več krajih Hrvatske in v Slavoniji. Čisti petrolej rabimo za navadno svečavo. Ker se petrolej rad uname, treba je ž njim zeló previdno ravnati.

7.

Prirrodopis za male otroke.

5. Ovca.

Ovca je zeló koristna domača žival. Daje nam volno, meso in mleko, iz katerega se nareja dober sir. Ovca je poslušna, pohlevna in jako potrpežljiva žival. Ker nema uma, pravimo, da je neumna. Mlado ovco imenujemo jagnje, ki je zeló vesela in ljubeznjiva živalca.

6. Lisica.

Lisica ima špičasto glavo in rujavo dlako. V očesu ima podolgasto-okroglo zenico. Rep ima zeló kosmat in dolg, ter ga po tleh vleče, kadar hodi. Živí v listnatih gozdih. Najrajše jí kúretino, golobe, gosí in race, zajce, mleko in jajca, a tudi grozdje in med ima rada. Lisičja koža nam daje dobro kožuhovino. Lovei sovražijo in preganjajo lisice, ker jim pojedajo zajce, a gos-podinje, ker jim kradejo kokoši in jajca.

7. Veverica.

Veverica je zeló gíbična, hitra in lepa živalca. Pokrita je z dlako. Oči ima bistre, pa dolg in košat rep. Veverica živí po gozdih ter skače od drevesa na drevo. Ljudje jo vjamejo in zapró v kletko. Hrani se ob orehíh, želodu in ovočji (sadji). Lepo jo je gledati, kadar ima v prednjih lapah (tacah) oreh, ki ga suče na vse strani, glodajoč trdo lupino, da izlušči sladko jederce. Po zimi se zarije v zemljo in zaspí.

8. Volk.

Volk je podoben velikemu ovčarskemu psu; ima špičasto glavo, v kvíš stoječi ušesi, pošev ležeče oči, plóšcato čelo, rumeno-sivkasto dlako in dolg zeló kosmat rep. Volk je zeló požrešna in grozovita deréča zver; posebno rad napada divjačino in ovce. Kadar je zeló lačen, napada tudi govedo in konje, še celó človeku je nevaren. Voléja koža nam daje kožuhovino, pa tudi dobro in trdno úsnije.

9. Sova.

Sova je zeló čudna ptica. Ima veliko, okroglo glavo, velike nepremične oči, zakrivljen kljun in rahlo, mehko perje. Živí v gozdih in starih zidovjih ter leta samo po noči o mesečini na lov, iskajoč si majhenih živalec. Sova je ujedna ptica. Ujedne ptice so: orel, jastreb in sove. Vse ujedne ptice se živé ob méstu drugih manjših živali. Ujedne ptice imajo močen, zakrivljen kljun, kratke, močne in s kremplji oborožene noge.

Razne stvari.

Drobtine.

(Hudobna tovarišija) je najhujša nevihta za mladinsko cvetje. Ona pokvari in razdene vse, kar je užé leta in leta veselo raslo in zorélo.

(Vojvodina Kranjska) razpada na tri užé po naravi ločene dele, ki je imenujemo: Gorénjsko, Notranjsko in Dolenjsko. Gora Krim, ki leži proti jugu od Ljubljanskega mesta, je naravni mejnik omejenih treh delov kranjske dežele.

(Kraljevina Hrvatska) leži proti jugovzhodu dežele Kranjske. Najvišji predstojnik hrvatske dežele se imenuje ban. Hrvatje govoré jezik hrvatski, ki je slovenskemu zeló podoben. Glavno mesto Hrvatske je Zagreb. Pómneti je tudi treba mesta Varaždin, Križevce, Karlovec in še posebno Reko, morsko pristanišče.

Kratkočasnica.

* Učitelj. Kdo je vse ustvaril, kar vidiš na svetu. Učenec (ne odgovori ničesar, ker mu isti čas pade tintnik iz rok na tla.) Učitelj: Nu, ali ne boš povedal! — Učenec (zmešan): To sem napravil jaz, — oh prosim, odpustite, nikoli ne bom več.

Računska naloga.

(Od A. V. T.)

3	3	3
3		3
3	3	3

V éveterokotnik, ki ima 9 predalčkov, denes v vsak predalček, razven srednjega, po tri fižole takó, da je vseh skupaj 24, kakor se to vidi na pričujočej podobi. A pokaži, kako moraš 20 fižolov porazdeliti, da jih boš imel na vsakej strani éveterokotnika po 9?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Zabavna naloga.

(Priobéil Arm. Koričič.)

H H H Sestavi te črke takó, da do**D O D** budeš tri besede, kateré se po **U O U** ravnoležnem in naopičnem redu jednako beró. Prva beseda znači neko čeznaravno bitje; druga beseda znači poglaviten del človeške glave, tretja pomeni gibanje telesa ali pa pri nekaterih hišah poseben prostor, po katerem hodimo.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Odgonetke uganek v 9. „Vrtčevem“ listu.

1. Travnik, ki se po dvakrat na leto poseče; 2. Lonca preko ognjišča, kadar voda v njih kipi; 3. Brijač (brivec); 4. Pri držalu; 5. V skledo; 6. Nikjer, ker hodiš; 7. Vsak človek, če gre po vsacega posebej; 8. Zvon.

Slovsstvene novice.

* Djetinji Vrtič. Zabavne pripovjesti dobroy djeci. Napisao jih i sabrao Ljudévit Tomšić, učitelj dolnjogradske občé pučke škole u Zagrebu. II. svezek. (S sliko Petra Preradoviča). — Tako se zove II. svezek otročjih poučnih knjižic v hrvatskem jeziku, ki je ravnokar prišel na svetlo v založbi Mučnjak in Senftlebnove knjigarne u Zagrebu. Zeló lična knjižica obsega 30 prav mičnih daljših in krajsih povestic na 126 stranéh. Ker je jezik lehkoumeven in našemu slovenskemu jeziku zeló podoben, zatoraj priporočamo to knjižico tudi našej slovenskej mladini, posebno pa vsem takim, ki se hrvatskega jezika želé naučiti. Cena knjižici je 40 kr. in se dobiva u Zagrebu v Mučnjak-Senftlebnovej knjižari.

T.

LISTNICA. Gosp. T. B. v V.: Vašim povesticam bi treba še pile, posebno kar se tiče slovniskih oblik, predno je spravite v posebnej knjižici na svetlo. Kadar nam bude čas dopuščal, govorili bomo pismeno z Vami o tej zadevi, za zdaj smo preobloženi z delom. — A. B. v Štjaku: Nekaj enacega je bilo užé v poprejšnjih „Vrtčevih“ letnikih. Srčen pozdrav! — V. J. v Št. Jurji: Napeve smo z velikim veseljem sprejeli ali zdaj še ne moremo ž njimi na svetlo, ker nam muzikalne priloge preveč stroškov prizadevajo, a naši naročniki prepočasno naročnino počiljajo. Kakor hitro se toliko novcev nabere, da nam je mogoče tiskovne troške poravnati za muzikalično prilogo, takój jo bomo pridjali, menda užé prihodnjemu listu. Kar se drugih Vaših opomb tiče, ob ugodnej prilóžnosti pismeno. Srčen pozdrav! —